

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

1. Νομική Κατοχύρωση:

Η δυνατότητα του ΕΤΕΚ να διενεργεί πραγματογνωμοσύνες για τεχνικά θέματα παρέχεται από το άρθρο 5(ιβ) του περί ΕΤΕΚ Νόμου που έχει ως εξής: *Το Επιμελητήριο ... (ιβ) επιβάλλει και εισπράττει τα καθορισμένα δικαιώματα για κάθε βεβαίωση, θεώρηση ή έκδοση πιστοποιητικού ή άλλου εγγράφου και για τη διεξαγωγή δειγματοληψιών, πραγματογνωμοσύνης ή δειγματοληψίας ή για την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας.*

2. Χαρακτήρας, Περιεχόμενο και Αντικείμενο Πραγματογνωμοσύνης:

(2α) Αντικείμενο πραγματογνωμοσυνών αποτελούν: οι εκτιμήσεις κατασκευών και εγκαταστάσεων, οι επιμετρήσεις τεχνικών εργασιών, οι διαπιστώσεις κακοτεχνιών και η εκτίμηση του τρόπου και κόστους αποκατάστασής τους, η εξήγηση φαινομένων τεχνικής φύσεως (ρωγματώσεις σε οικοδομικά στοιχεία, υγρασίες κ.λπ.), ο έλεγχος εφαρμογής τεχνικών προδιαγραφών και όρων σε κατασκευές, ο προσδιορισμός του σταδίου εξέλιξης του έργου, ο έλεγχος τεχνικών μελετών ως προς την πληρότητά τους και την τήρηση των προδιαγραφών, η σωστή λειτουργία εγκαταστάσεων και μηχανημάτων, ο έλεγχος θορύβου ή ρυπάνσεως από τη λειτουργία εγκαταστάσεων κ.λπ.

(2β) Δεν αποτελούν αντικείμενο πραγματογνωμοσύνης του ΕΤΕΚ: θέματα νομικά, καθώς και θέματα ερμηνείας ή ρύθμισης σχέσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων Μερών. Οι συνέπειες των τεχνικών διαπιστώσεων και ερμηνειών της πραγματογνωμοσύνης για τις σχέσεις και υπαιτιότητες των εμπλεκόμενων Μερών καθορίζονται από τους ίδιους και, σε περίπτωση διαφωνίας, από τα δικαστήρια. Ο Πραγματογνώμονας δεν καταλογίζει ευθύνες.

(2γ) Η πραγματογνωμοσύνη δεν συνιστά δεικνυσία ή άλλη διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(2δ) Η εκπόνηση τεχνικής μελέτης δεν αποτελεί αντικείμενο πραγματογνωμοσύνης. Ο Πραγματογνώμονας δεν υποκαθιστά καθοιονδήποτε τρόπο τον μελετητή.

(2ε) Κατά τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης εξετάζονται μόνο τα ζητήματα τεχνικού περιεχομένου, έστω και αν στην αίτηση αναφέρονται και άλλα ζητήματα. Για τα τελευταία εξηγούνται στην έκθεση οι λόγοι για τους

οποίους δεν εξετάζονται. Κατά τη διάρκεια διενέργειας της πραγματογνωμοσύνης επιτρέπεται η προσθήκη και άλλων ερωτημάτων από τον Αιτητή, αφού όμως υποβληθούν γραπτώς στο ΕΤΕΚ, προκειμένου να διαβιβαστούν στον Πραγματογνώμονα. Ερωτήματα που δεν έχουν υποβληθεί γραπτώς, δεν απαντώνται από τον Πραγματογνώμονα.

(2ζ) Προσπάθεια συμβιβασμού των εμπλεκόμενων Μερών ΔΕΝ επιτρέπεται να επιχειρηθεί, ως μη εμπίπτουσα στις αρμοδιότητες του Πραγματογνώμονα.

(2η) Το ΕΤΕΚ έχει σαν βασική αρχή, για την περιφρούρηση του θεσμού, το σεβασμό της επιστημονικής αξίας και ευθύνης του πραγματογνώμονα στα θέματα των θέσεων που διατυπώνει στην έκθεσή του για την ουσία των προβλημάτων. Το περιεχόμενο της έκθεσης δεν ελέγχεται από το Επιμελητήριο. Την επιστημονική ευθύνη του περιεχομένου της έκθεσης αναλαμβάνει ο Πραγματογνώμονας.

(2θ) Το ΕΤΕΚ διενεργεί δειγματοληπτικό έλεγχο στις Πραγματογνωμοσύνες σε ποσοστό της τάξης του 10%. Ο δειγματοληπτικός έλεγχος δεν ελέγχει ή επεμβαίνει στο πόρισμα, αλλά ελέγχει την πληρότητα της έκθεσης, καθώς και την ποιότητα και συνοχή της τεκμηρίωσης και παρουσίασης του πορίσματος και όλου του σχετικού υλικού. Σε περίπτωση που εντοπίζονται θέματα που χρίζουν βελτίωσης θα λαμβάνονται μέτρα για βελτίωση ή αντικατάσταση της έκθεσης χωρίς πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση του Αιτητή.

(2ι) Τα θέματα που εξετάζει ο Πραγματογνώμονας είναι εκείνα που συμφωνούνται με τον Αιτητή στη μεταξύ τους συμφωνία. Δύναται να προστεθούν και άλλα θέματα κατά τη διάρκεια διενέργειας της πραγματογνωμοσύνης, εφόσον συμφωνηθούν μεταξύ Αιτητή και Πραγματογνώμονα και παράλληλα δεν παραβιάζουν τις γενικές αρχές των διαδικασιών που ακολουθεί το ΕΤΕΚ. Για τα πρόσθετα θέματα πρέπει να υπογραφεί συμπληρωματική συμφωνία και να οριστεί πρόσθετη αμοιβή. Η περιγραφή του αντικειμένου πραγματογνωμοσύνης που περιέχεται στην αίτηση που κατατίθεται στο ΕΤΕΚ για διορισμό Πραγματογνώμονα δίνει ένα γενικό περίγραμμα των όρων εντολής, χωρίς να τους καθορίζει απόλυτα ή να τους οριστικοποιεί.

(2κ) Ο Πραγματογνώμονας έχει υποχρέωση να είναι ψύχραιμος, αντικειμενικός και αμερόληπτος, να αντιμετωπίζει ισότιμα όλα τα εμπλεκόμενα Μέρη και να μην ανακοινώνει το πόρισμά του ή στοιχεία του πριν την υποβολή της πραγματογνωμοσύνης στο ΕΤΕΚ και την εξόφλησή της από τον Αιτητή.

(2λ) Αν για κάποιο λόγο και σε οποιαδήποτε φάση μετά την αποστολή της επιστολής διορισμού του Πραγματογνώμονα, ο Αιτητής δηλώσει στον Πραγματογνώμονα ότι δεν επιθυμεί τη συνέχιση της διαδικασίας, εκείνος τον παραπέμπει στο ΕΤΕΚ, ώστε να επέλθει εγγράφως η επίσημη διακοπή της. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο Αιτητής δεν υποβάλει αίτηση ματαίωσης της πραγματογνωμοσύνης, ο Πραγματογνώμονας ενημερώνει ο ίδιος το ΕΤΕΚ αναφέροντας το ιστορικό της υπόθεσης και των ενεργειών του. Δεν νοείται διακοπή ή ολοκλήρωση μιας πραγματογνωμοσύνης με προφορικές συνεννοήσεις μεταξύ Πραγματογνώμονα και Αιτητή ή οποιουδήποτε άλλου εμπλεκόμενου.

(2μ) Ο Πραγματογνώμονας οφείλει να διεκπεραιώσει την πραγματογνωμοσύνη και να υποβάλει την σχετική έκθεση εντός εύλογου χρόνου. Στην περίπτωση κατά την οποία ο Πραγματογνώμονας καθυστερεί αδικαιολόγητα τη διενέργεια της Πραγματογνωμοσύνης ή την κατάθεση της σχετικής έκθεσης, το ΕΤΕΚ προβαίνει στην αντικατάστασή του. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που ο Πραγματογνώμονας εκλείπει ή αδυνατεί για οποιονδήποτε λόγο να διενεργήσει την πραγματογνωμοσύνη που του έχει ανατεθεί.

(2ν) Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης ο Πραγματογνώμονας διαπιστώσει προβλήματα που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια προσώπων ή/και κατασκευών, οφείλει να ενημερώνει το συντομότερο δυνατό σχετικά το ΕΤΕΚ. Το ΕΤΕΚ ενημερώνει άμεσα τον Αιτητή και τις αρμόδιες αρχές.

3. Κόστος Πραγματογνωμοσύνης:

(3α) Το ΕΤΕΚ αναλαμβάνει την είσπραξη της αμοιβής του Πραγματογνώμονα (είσπραξη προκαταβολής κατά την παραλαβή της αίτησης, καθορισμός και είσπραξη τελικού αντίτιμου πραγματογνωμοσύνης πριν την παράδοση της έκθεσης στον αιτούντα). Έτσι ο Πραγματογνώμονας δεν έχει καμία οικονομική δοσοληψία με οποιοδήποτε από τα εμπλεκόμενα μέρη. Ποσοστό 75% της αμοιβής καταβάλλεται στον Πραγματογνώμονα από το ΕΤΕΚ και το υπόλοιπο 25% παραμένει στο ταμείο του ΕΤΕΚ.

(3β) Το συνολικό αντίτιμο της πραγματογνωμοσύνης συμπεριλαμβάνει την αμοιβή του Πραγματογνώμονα, άλλα έξοδα εκ μέρους του Πραγματογνώμονα (χρόνο διακίνησης, κόστος δακτυλογράφησης κοκ), καθώς και τυχόν άλλα έξοδα (εργαστηριακοί έλεγχοι κοκ), όπου εφαρμόζονται.

(3γ) Αμοιβή Πραγματογνώμονα: Η αμοιβή του καθορίζεται σε €85,00/ανθρωπόωρα επιστημονικής εργασίας, πλέον ΦΠΑ. Με βάση αυτή τη

χρέωση μπορεί να συμφωνηθεί μέγιστο εκτιμώμενο ποσό αμοιβής ή και συνολικό ποσό αμοιβής του Πραγματογνώμονα, ανάλογα της φύσης των υπό διερεύνηση θεμάτων. Το ποσό αποζημίωσης ανά ανθρωπόωρα καθορίζεται από τις ισχύουσες Διατάξεις Πραγματογνωμοσύνης.

(3δ) Άλλα έξοδα του Πραγματογνώμονα: Σε περίπτωση που κατά την διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης προκύψουν πραγματικά έξοδα ή χρεώσεις του Πραγματογνώμονα (κόστος και χρόνος διακίνησης, έξοδα φωτοτύπησης ή δακτυλογράφησης, κοκ) χρεώνονται στο ακριβές τους κόστος, είναι επιπλέον της αμοιβής του Πραγματογνώμονα που συμφωνείται με τον Αιτητή και θα πρέπει να καταβληθούν από τον Αιτητή στο Επιμελητήριο. Σε περίπτωση που υπάρχουν έξοδα διακίνησης αυτά κοστολογούνται €1 πλέον ΦΠΑ/χιλιόμετρο, ποσό το οποίο περιλαμβάνει και τον χρόνο μετακίνησης.

(3ε) Άλλα έξοδα: Σε περίπτωση που κατά την διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης προκύψει η ανάγκη διενέργειας εργαστηριακών ελέγχων, εργασιών αποκάλυψης ή άλλων δοκιμών λαμβάνεται η έγκριση του Αιτητή και το κόστος τους πληρώνεται απευθείας από τον Αιτητή.

(3ζ) Μετά την υπογραφή της ειδικής συμφωνίας μεταξύ Πραγματογνώμονα-Αιτητή και για σκοπούς έναρξης της εργασίας του Πραγματογνώμονα, ο Αιτητής θα κληθεί να καταβάλει το ήμισυ του ακριβούς ή μέγιστου αντίτιμου της πραγματογνωμοσύνης όπως έχει καθοριστεί στην εν λόγω συμφωνία. Η προκαταβολή που έχει ήδη κατατεθεί στο Ταμείο του ΕΤΕΚ θα συνυπολογίζεται ως μέρος του ποσοστού αυτού.

(3η) Όταν ο Πραγματογνώμονας καλείται ως μάρτυρας στο δικαστήριο, το ύψος της αμοιβής του θα είναι, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά, κατά μέγιστο €85/ανθρωπόωρα πλέον Φ.Π.Α. και καταβάλλεται απευθείας στον Πραγματογνώμονα από τον Αιτητή.

4. Διαδικασία διενέργειας Πραγματογνωμοσύνης:

(4α) Με τη λήψη του εγγράφου διορισμού του, ο Πραγματογνώμονας οφείλει να εξετάσει την περίπτωση να έχει στο παρελθόν σχέση με την υπόθεση και τα εμπλεκόμενα Μέρη (μελετητής, επιβλέπων, τεχνικός σύμβουλος εμπλεκόμενων Μερών, εργοληπτική εταιρεία, κ.ο.κ.). Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να παραιτηθεί άμεσα επιστρέφοντας την επιστολή διορισμού του κατάλληλα συμπληρωμένη στο σχετικό πεδίο.

(4β) Με την παραλαβή του εγγράφου διορισμού του, κι έχοντας βεβαιώσει ότι δεν έχει οποιοδήποτε συγκρουόμενο συμφέρον στην υπόθεση επιστρέφοντας

την επιστολή διορισμού του κατάλληλα συμπληρωμένη στο σχετικό πεδίο, ο Πραγματογνώμονας υπογράφει τη συμφωνία με τον Αιτητή.

(4γ) Στη συνέχεια της υπογραφής της συμφωνίας, ο Πραγματογνώμονας έρχεται σε επικοινωνία με τα μέρη που έχουν σχέση με το θέμα (τα στοιχεία τους υπάρχουν στο έγγραφο διορισμού του, το οποίο περιλαμβάνει και την αίτηση) και τα καλεί να του εκθέσουν τις απόψεις τους και να του προσκομίσουν τα σχετικά στοιχεία σε εύλογο χρονικό διάστημα. Εάν, κατά την κρίση του, εξαντλήσει όλα τα μέσα προς κάποιο εκ των Μερών, χωρίς αποτέλεσμα, αναφέρει στην έκθεσή του τους λόγους που κατέστησαν αναποτελεσματική την προσπάθειά του.

(4δ) Διενεργεί αυτοψία στην παρουσία των Μερών ή/και χωριστά με κάθε Μέρος ή/και στην παρουσία κάποιων εκ των Μερών, ανάλογα την περίπτωση. Σε περίπτωση που αυτό δεν ήταν εφικτό οι λόγοι καταγράφονται στην πραγματογνωμοσύνη. Όλο των ιστορικό των αυτοψιών και η τεκμηρίωση για τον τρόπο που επιλέχθηκε να γίνουν καταγράφονται στην πραγματογνωμοσύνη. Αν κάποιο μέρος δεν καταστεί δυνατόν να παρευρεθεί στην αυτοψία, αποστέλλει (πάλι διασφαλίζοντας σχετικό αποδεικτικό) έγγραφο με το οποίο ζητά, σε εύλογη προθεσμία (π.χ. 10 ημερών) να του προσκομίσουν τα αναγκαία στοιχεία και/ή πληροφορίες. Ο Πραγματογνώμονας αναφέρει στην έκθεση τις δικές του ενέργειες και τους λόγους που ενδεχομένως κατέστησαν αδύνατη την παρουσία κάποιου εκ των Μερών στην αυτοψία.

(4ε) Αν ο Πραγματογνώμονας διαπιστώσει την ύπαρξη και άλλων εμπλεκόμενων Μερών πλην των αναφερόμενων στην επιστολή διορισμού του, οφείλει να επικοινωνήσει μαζί τους και να διασφαλίσει την ισότιμη συμμετοχή τους, ενημερώνοντας σχετικά την Υπηρεσία του Κέντρου ΕΜΕΔ ΕΤΕΚ.

(4ε) Ο Πραγματογνώμονας φωτογραφίζει ή αποτυπώνει με οποιονδήποτε τρόπο χαρακτηριστικά στοιχεία του αντικειμένου, αν κρίνει ότι αυτό είναι σκόπιμο για την πληρέστερη περιγραφή του ή την καλύτερη τεκμηρίωση των απόψεών του. Τα στοιχεία αυτά περιέχονται σε σχετικό παράρτημα στην πραγματογνωμοσύνη. Αν του απαγορευθεί η είσοδος στον χώρο της αυτοψίας, είναι στην ευθύνη του Αιτητή να λάβει ενδεχόμενα νομικά μέτρα προς το σκοπό υπέρβασης των εμποδίων που παρουσιάζονται. Διαφορετικά διακόπτει την πραγματογνωμοσύνη, συντάσσει σχετική έκθεση ενεργειών και ενημερώνει το ΕΤΕΚ σε σχέση με την αμοιβή για τις μέχρι τότε ενέργειές του.

(4ζ) Κατά τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, ο Πραγματογνώμονας εξετάζει μόνο ζητήματα τεχνικού περιεχομένου. Σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι στην αίτηση αναφέρονταν και άλλα ζητήματα μη τεχνικού

περιεχομένου ενημερώνεται η υπηρεσία του ΕΤΕΚ. Για τα τελευταία εξηγούνται στην πραγματογνωμοσύνη οι λόγοι για τους οποίους δεν εξετάζονται.

(4η) Σε περίπτωση που συντρέχει άμεσος κίνδυνος για ανθρώπινες ζωές ή ανεπανόρθωτες ζημιές και μεγάλες καταστροφές (π.χ. άμεσος κίνδυνος κατάρρευσης - έκρηξης κλπ), επιβάλλεται η άμεση επικοινωνία με το ΕΤΕΚ για τη λήψη οδηγιών.

(4θ) Η διενέργεια της Πραγματογνωμοσύνης ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της σχετικής Τεχνικής Έκθεσης. Η Έκθεση πρέπει να είναι πλήρης, σαφής, ακριβόλογη και περιεκτική. Η σύνταξη της πρέπει να γίνεται με προσοχή και με το κατάλληλο ύφος για επιστημονική Έκθεση - Πόρισμα. Για να είναι πλήρης και ολοκληρωμένη, πρέπει να περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α - Ορισμός του πραγματογνώμονα

(επιστολή διορισμού από το ΕΤΕΚ)

ΕΝΟΤΗΤΑ Β - περίληψη του αντικειμένου πραγματογνωμοσύνης

(περιγράφονται τα θέματα για τα οποία ζητήθηκε πραγματογνωμοσύνη, όπως προκύπτουν από τη σχετική αίτηση που διαβιβάστηκε από το ΕΤΕΚ στον Πραγματογνώμονα και συμφωνήθηκαν μεταξύ Αιτητή και Πραγματογνώμονα στη μεταξύ τους συμφωνία)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ - ιστορικό επικοινωνίας με τα Μέρη και αυτοψίες

(αναφέρονται αναλυτικά, με την παράθεση και των σχετικών ημερομηνιών, οι ενέργειες επικοινωνίας με τα Μέρη, η ανταπόκρισή τους, οι ημερομηνίες αυτοψιών, οι παρόντες σε αυτές, κ.λπ.)

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ - απόψεις των Μερών

(αναφέρονται οι απόψεις κάθε Μέρους, για κάθε επίμαχο θέμα και τα σχετικά στοιχεία που προσκομίστηκαν από όλα τα Μέρη)

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε - τεχνική περιγραφή

(περιγράφονται οι διαπιστώσεις του Πραγματογνώμονα κατά τις αυτοψίες)

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ - Πόρισμα

(απαντώνται με σαφήνεια και επιστημονικότητα τα ερωτήματα που έχουν τεθεί από τον Αιτητή και αν μένουν κάποια αναπάντητα, αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους δεν απαντήθηκαν)

ΕΝΟΤΗΤΑ Η - Συνημμένα

(τα συνημμένα που αποτελούν εργασία του Πραγματογνώμονα και τα συνημμένα που προσκομίστηκαν στον Πραγματογνώμονα)

(4ι) Εάν, κατά τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης και οπωσδήποτε πριν ο Πραγματογνώμονας καταθέσει στο ΕΤΕΚ την Έκθεσή του, ο Αιτητής υποβάλει στο ΕΤΕΚ έγγραφη αίτηση για τη διερεύνηση πρόσθετων ερωτημάτων που αφορούν το αντικείμενο της ίδιας πραγματογνωμοσύνης, αυτός εφόσον δεν

συντρέχει σοβαρός λόγος υποχρεούται να απαντήσει εφόσον του κοινοποιηθούν από το ΕΤΕΚ. Ο Πραγματογνώμονας δεν απαντά σε πρόσθετα προφορικά ή ακόμη και γραπτά ερωτήματα που δεν εμπεριέχονται στους όρους εντολής της Συμφωνίας με τον Αιτητή, αν δεν έχουν υποβληθεί εγγράφως στο ΕΤΕΚ και δεν του έχει δοθεί σχετική οδηγία. Σε αυτή την περίπτωση τα νέα ερωτήματα θα αποτελούν μέρος συμπληρωματικής συμφωνίας με τον Αιτητή στην οποία θα καταγράφονται οι πρόσθετοι όροι εντολής και η πρόσθετη αμοιβή του Πραγματογνώμονα.

(4κ) Ο Πραγματογνώμονας δεν υποχρεούται να απαντήσει σε πρόσθετα ερωτήματα που ο Αιτητής θέτει μετά την κατάθεση της σχετικής Έκθεσής του στο ΕΤΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να υποβληθεί εκ νέου αίτηση διενέργειαςπραγματογνωμοσύνης. Σε αυτή την περίπτωση ορίζεται κατά προτεραιότητα ο ίδιος Πραγματογνώμονας από το ΕΤΕΚ.

(4λ) Μετά την παραλαβή της Πραγματογνωμοσύνης από τον Αιτητή, ο Αιτητής έχει το δικαίωμα να ζητήσει, μέσα σε διάστημα τριών (3) μηνών, διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο της Πραγματογνωμοσύνης, υποβάλλοντας στο ΕΤΕΚ σχετικό γραπτό αίτημα, στο οποίο θα διατυπώνονται σαφώς τα ερωτήματά του και τα σημεία που χρήζουν αποσαφήνισης, και το οποίο θα διαβιβάζεται στον Πραγματογνώμονα προκειμένου να απαντήσει. Οποιοδήποτε αίτημα για διευκρινίσεις επί της Πραγματογνωμοσύνης πέραν αυτού του διαστήματος δεν θα γίνει αποδεκτό.